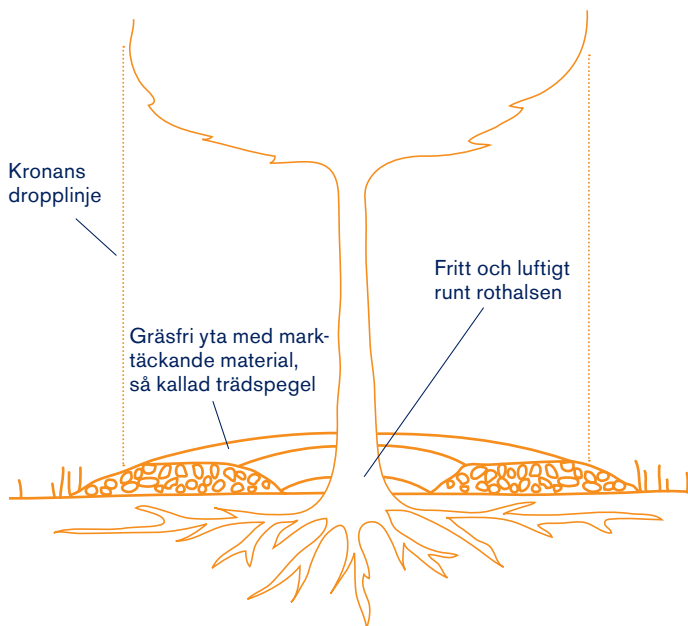

Trädets viktiga rotmiljö

Ståndortsförbättring runt ett mindre träd.

Trädrötter behöver mineraler, vatten och syre och tillräckligt med utrymme för att må bra. I stadsmiljö har träden ofta problem med markföroreningar, begränsat rotutrymme, torra, sterila samt syrefattiga och alltför kompakta jordar.

Symptom på dålig rotmiljö

Träd som växer i otillräckliga rotmiljöer eller har fått sitt rotsystem skadat uppvisar nedsatt vitalitet och de yttre delarna av kronan dör ofta tillbaks. Om skadorna är långt gångna visar hela kronan symptom på dålig vitalitet med många döda kvistar och grenar. Missfärgade eller deformerade blad samt svampkroppar kring rötter och stambas kan vara tecken på rotskador. Kraftigt nedsatt vitalitet är ofta ett oåterkalleligt tillstånd och trädet måste då fällas. Mycket kan dock göras för att förebygga ett sådant förlopp.

Ståndortsförbättrande åtgärder

Vid plantering skall trädets behov av rotutrymme, syre, vatten och organiskt material tillgodoses. En yta med ett täckande material

runt trädet har visat sig ge en bra rotmiljö och förhindra stamskador orsakade av gräsklippare. Lämpliga marktäckande material är bark, grus, geotextil, löv- och barrkompost samt trädflis. Dessa kan kombineras och har olika bra och dåliga egenskaper.

Täckbark är ett av de material som kan förbättra ett trädets rotmiljö på flera sätt:

- Håller ogräs borta
- Bevarar fukt
- Utjämnar temperaturen i marken och skyddar både mot extrem hetta och kyla
- Förebygger jordkompaktering eller jorderosion
- Förbättrar tillförsel av syre
- Tillför jorden organiskt material som förbättrar näringsinnehåll och jordstruktur
- Gynnar de, för träden, viktiga mycorrhiza-svamparna

Täckbark bör läggas i ett lager på 5–10 cm ända ut till kronans dropplinje (kronans yttersta grenar). Var noga med att inte fylla upp runt stammen, barken bör läggas 8–15 cm ut från stammen på unga träd 20–30 cm från stammen på ett vuxet träd. Lagret med täckbark kan behövas fyllas på var 2–3 år.

Rotmiljö för vuxna och gamla träd kan också förbättras. Klippta och räfsade gräsytor runt träd har negativ inverkan genom att de förhindrar ett, för träden, optimalt naturligt kretslopp. Avlägsna om möjligt gräsmattan och låt löven ligga kvar orörda eller strimlade. Löven tillför marken organiskt material och gynnar, för trädrötterna, viktiga markorganismer.

Livräddning av träd är en metod som används för att hejda och vända dålig vitalitet hos ett träd som skadats på grund av dåliga markförhållanden. En stor del av jorden kring trädet byts ut och tillsammans med eventuell busk- eller perennplantering ger det trädet en ny chans att återhämta sig. Denna metod används än så länge främst på stora värdefulla träd i hårdgjord offentlig miljö.